

Espazioa eta Gorputza monografikoa

Esanahi berrien bila, biluzik

Bilboko Alondegia datorren maiatzaren 17, 18 eta 19an arte biziei buruzko hirugarren monografikoa antolatu du, gorputzaren eta espazioaren arteko elkarriketan oinarrituta. Dantza izan liteke bi kontzeptu horiek hoberen biltzen dituen arte bizia, baina Alondegiko programak erakusten du badirela beste euskarri batzuk ere, elementu horien elkarriketa adierazteko.

MYRIAM GARZIA

“GORPUTZA garrantzitsua da espazioarekin harremanetan jartzen delako. Une hori harra-patu behar dugu, non subjektua objektu bilakatzen den; espazioaren eta gorputzaren arteko harremana ikuslearen imaginarioan barneratzen da orduan, eta dena bilakatzen da zentzumen-mundua, diskurtsoa edota kontzeptua, argumentua edota aitzakia... Ziklo honetan nahi dugu espazioaren eta gorputzaren arteko elkarriketak beste erabilera aukera batzuk erakutsi ditzan”. Horrela laburbildu du Mateo Feijóok, *Espazioa eta Gorputza* monografikoaren komisarioak, erakusketaren muina. “Historian gorputzak mezu anitz igorri ditu, eremu metafisikotik hasita, eremu politikora edota sozialera. Eztabaiden objektu ere izan da; bati ederra iruditzen zaiona, beste batentzat zatarra izango da; batek sexu ustia-keta ikusten duen tokian, beste batek desira ikusiko du. Gorputza munduaren errepresentazio bilakatzeko da”.

Fernando Pérezen eta Mateo Feijóoren elkarlanetik sortu da arte biziei eskainitako hirugarren monografiko hau, aurretik dantzaren eta ikus-entzunezkoen inguruan egindako *Gorputza eta Irudia* eta soinu ardatz hartu zuen *Gainontzeko Musika* zikloa osatzera dator. “Helburua eremu artistikoen alde tematikoa jorratzea da, arte diziplinak nola uztartzen diren haien artean; eta arlo sozial eta kulturalarekin duten harremana aztertzea” azaldu du Pérezek. “Normalean, ardatz nagusia arte biziak edota zuzeneko arteak izaten dira: dantza, antzerkia, musika, performance... Baina gaur egun ikus-entzunezkoek izugarritzko

eragina dute gainerako arte diziplinetan eta hori kontuan hartu behar da”.

Dantza, performancea, artea, desioa, espazioa, estereotipoa, morala, generoa, sexua, gorputz pribatua eta publikoa eta identitatea dira Alondegia antolatutako ekintza artistikoetan erabiliko dituzten kontzeptuak. Ekin-tzak ez dira gertatuko ohiko espazioetan, antzokietan edo leku itxietan alegia. “Gure helburua beste espazioetara zabaltzea da, bestelako arte diziplinen guneetara eramatea arte bizi hauek”, dio Pérezek. Horren adibide dugu programaren baitan dauden dantza emanaldiak. Alondegiko Erakusketa Aretoran egingo baitira. “Normalean arte hila ikusten dugun aretoan, arte biziak erakustea nahi izan dugu, gorputz biluzientzat espazio zuria sortuz, eta ohiko kamara ilunetik, ohiko eszenatokitik, alden du”.

**“Normalean arte hila
ikusten dugun aretoetan
arte biziak erakutsi nahi
ditugu”**

**FERNANDO PEREZ,
ALONDEGIKO PROGRAMATZAILEA**

Hiria gorputzarekin harremanetan

Bi dantza emanaldiak maiatzaren 17an eta 19an izango dira, Martin Padron –La Gomerako (Kanariak)

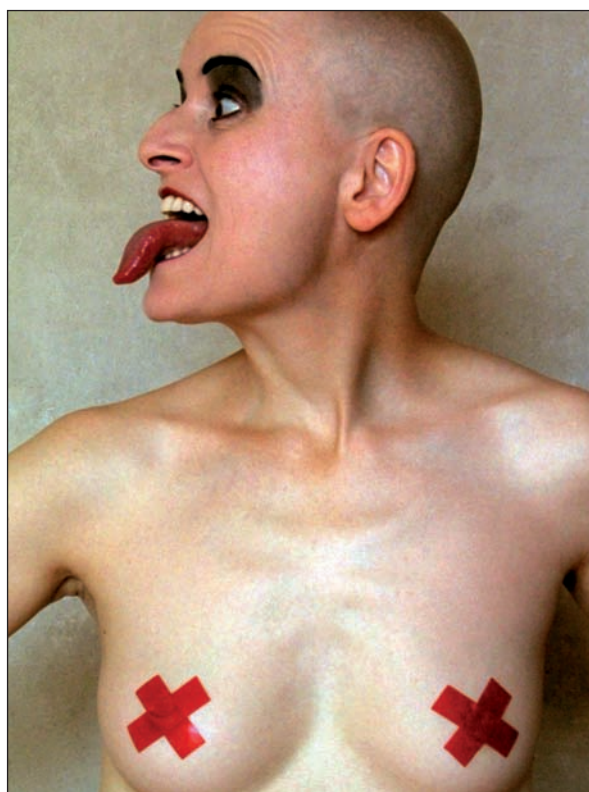
Zentro Koreografiko kidea– eta Greziatik etorriko den Apostolia Papadamakiren eskutik. Papadamakiren kasuan, Euskal Herrian izango den lehen aldia da. Martin Padron aitzindaria izan da nazioartean dantza didaktikoaren esparruan. “Martin Padronen kasuan, eserleku mugatuak izango dira, 100 lagunek soilik ikusi ahal izango dute, lerro bakarrean eta sortzailearen inguruko ikuspegi biribila sortuz”.

Gorputzaren eta ezohiko espazioaren arteko harremana erakusteko, hirian erabat integratuko diren espazio artifizialak sortzea ere

erabaki dute; adibidez, Alondegiko atrioan Marco Canevacci alemaniarrek eta bere konpainiak sortutako hemezortzi metroko diametroa duen *Medusa* instalazioa jarriko dute. “Espazio bat beste espazio baten barruan sortuko dugu, eta gorputza barrutik eta kanpotik nola ikusten eta aldatzen den probatu nahi dugu”. *Medusan* bertako proposamenek leku berezia izango dute, hiru egun horietan. Muelle 3 Bilboko dantza eskolak, aizkolari batek eta Alberto Sinpatron moda diseinatzaileak euren lana erakutsiko dute bertan.

Kalea espazio eszeniko gisa erabiltzearen beste adibide bat, Portugalgo Teatro Utero konpainiak ekarriko duen *Na rua* instalazioa. “Ez bakarrik dantzatik eta mugimendutik: antzerkitik eta hitzetatik sortzen diren espazioak eta harremanak dira instalazio honen helburua” azaldu du Alondegiko programatzaileak. Ikusle bakar batentzako ikuskizuna da eta Atrioan jarriko diren bi zulodun egiturek sortutako espazio berezian ikusi ahal da, aktoreak burua zulo batean sartuz eta ikusleak bestean. Teatro Utero taldeak antzezle eta dantzarietako tailerra ere antolatuko du; aipagarria Blanca Ortigak eta Jara Cosculluelak emakumeentzat eskainiko duten *Publikotasunaren eta Intimitatearen artean* tailerra.

Alemanio Bridge Markland sortzaileak berriz performance bat ekarriko du. Pérezek dioenez, “guretzat garrantzitsua da, gorputzen eraldaketa nola ematen den arte eszenikoetan, generoa, sexua eta estereotipoak nola

Bridge Markland alemaniarrek performance bat ekarriko du Bilboko monografikora. Markland andere erakargarria izatetik gizonezko izatera pasako da, umorea eta hausnarketa uztartzen dituen ikuskizunean.

ulertzen diren alde artistikotik”. *The most beautiful woman in the word* (Munduko emakumerik ederrena) performancean Markland andere erakargarri izatetik, gizonezko izatera pasako da, hitzaren, musikaren eta kanten bidez. Bere gorputza eta jantziak aldatuko ditu baina baita diskurtsoa ere. “Era horretan, publikoari helarazten dizkio sentsazio sakonak, ikuskizun sinpleen bidez. Inportantea da beldurrik ez izatea aldaketa horien aurrean. Ikuskizun honetan barre egin dezakegu baina hausnarketarako ere balio du”.

Helduei zuzendutako monografikoa da eta sarrera galarazita dago adin txikikoentzat “zenbait irudirengatik, baita diskurtsoengatik ere”.

Espazioaren eta gorputzaren gaian murgilduko da monografikoaren barruko zine zikloa ere. “Bertan ikusi ahal izango ditugu adibidez, Pina Bausch dantzari eta koreografo alemaniarrek 1981ean zuzendutako filma. Aukera paregabea da horrelako proposamenak ikusteko, ez baitaude ez Interneten, ezta areto komertzialetan ere”. *30 urte dantza-antzerki alemaniarrean* argazki erakusketa ere aipatzekoa da, Goethe Institutuak utzitako 60 argazki biltzen baititu. “Gomendio bat egin beharko banu, hiru egun horietan monografikoan murgiltzea da, ondorio batzuk ateratzeko. Askok uste dute garaikidetasuna elite baten-tzako dela baina gure helburua da denak elite horren partaide izatea” bukatu du Pérezek. ■

Santurtzi

Liburu azoka maiatzaren 18tik 27ra, Portuko pasealekuan

EUSKADIKO LIBURU GANBARA

- Euskal eta erdal nobedadeak
- Euskal musika
- %10eko beherapena

Bizi irakurriz!